

**Pozměňovací návrh k novele zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování
a stavebním řádu (stavební zákon)**

Sněmovní tisk 927

1. V části dvacáté druhé, změna energetického zákona, čl. XXV se za bod 1 vkládá nový bod 2, který zní:
„V § 24 se na konci odstavce 4 doplňuje věta „To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil provozovatel přenosové soustavy.“.“
Následující body se přečísľují.
2. V části dvacáté druhé, změna energetického zákona, čl. XXV se za nový bod 2 vkládá nový bod 3, který zní:
„V § 25 se na konci odstavce 4 doplňuje věta „To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil provozovatel distribuční soustavy.“.“
Následující body se přečísľují.
3. V části dvacáté druhé, změna energetického zákona, čl. XXV se za nový bod 4 (stávající bod 2) vkládá nový bod 5, který zní:
„V § 57 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil výrobce plynu.“.“
Následující body se přečísľují.
4. V části dvacáté druhé, změna energetického zákona, čl. XXV se za nový bod 5 vkládá nový bod 6, který zní:
„V § 58 se na konci odstavci 2 doplňuje věta „To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil provozovatel přepravní soustavy.“.“
Následující body se přečísľují.
5. V části dvacáté druhé, změna energetického zákona, čl. XXV se za nový bod 6 vkládá nový bod 7, který zní:
„V § 59 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil provozovatel distribuční soustavy nebo vlastník plynárenského zařízení.“.“
Následující body se přečísľují.
6. V části dvacáté druhé, změna energetického zákona, čl. XXV se za nový bod 7 vkládá nový bod 8, který zní:
„V § 60 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil provozovatel zásobníku plynu.“.“
Následující body se přečísľují.

7. V části dvacáté druhé, změna energetického zákona, čl. XXV se za nový bod 9 (stávající bod 3) vkládá nový bod 9, který zní:

„V § 76 se na konci odstavce 7 doplňuje věta „To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil držitel licence na rozvod tepelné energie nebo vlastník rozvodného tepelného zařízení.“.“

Následující body se přečíslují.

Vyznačení změn a odůvodnění

§ 24 odst. 4

(4) Provozovatel přenosové soustavy je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 3 písm. e), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu^{4e)}, vydá příslušný vyvlastňovací úřad na návrh provozovatele přenosové soustavy rozhodnutí o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části. **To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil provozovatel přenosové soustavy.**

§ 25 odst. 4

Provozovatel distribuční soustavy je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 3 písm. e), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu^{4e)}, vydá příslušný vyvlastňovací úřad na návrh příslušného provozovatele distribuční soustavy rozhodnutí o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části. **To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil provozovatel distribuční soustavy.**

§ 57 odst. 2

Výrobce plynu je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 1 písm. h), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo není určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním, příslušný vyvlastňovací úřad rozhodne na návrh výrobce plynu o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části. **To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil výrobce plynu.**

§ 58 odst. 2

Provozovatel přepravní soustavy je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 1 písm. d), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo není určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu^{4e)}, příslušný vyvlastňovací úřad rozhodne na návrh provozovatele přepravní soustavy o zřízení věcného břemene umožňujícího

využití této nemovitosti nebo její části. **To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil provozovatel přepravní soustavy.**

§ 59 odst. 2

Provozovatel distribuční soustavy je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 1 písm. e), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; toto neplatí, pokud vlastníkem dotčeného plynárenského zařízení není provozovatel distribuční soustavy; v takovém případě plní tuto povinnost vlastník plynárenského zařízení. V případě, že vlastník není znám nebo není určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu^{4e)}, příslušný vyvlastňovací úřad rozhodne na návrh provozovatele distribuční soustavy o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části. **To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil provozovatel distribuční soustavy nebo vlastník plynárenského zařízení.**

§ 60 odst. 2

Provozovatel zásobníku plynu je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 1 písm. b), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo není určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu^{4e)}, příslušný vyvlastňovací úřad rozhodne na návrh provozovatele zásobníku plynu o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části. **To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil provozovatel zásobníku plynu.**

§ 76 odst. 7

Držitel licence na rozvod tepelné energie je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 5 písm. a), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; to neplatí, pokud držitel licence na rozvod tepelné energie není vlastníkem dotčeného rozvodného tepelného zařízení; v takovém případě plní tuto povinnost vlastník rozvodného tepelného zařízení. V případě, že vlastník není znám nebo není určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu^{4e)}, příslušný vyvlastňovací úřad rozhodne na návrh provozovatele rozvodného tepelného zařízení o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části. **To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil držitel licence na rozvod tepelné energie nebo vlastník rozvodného tepelného zařízení.**

Odůvodnění k bodům 1 – 7

Návrh jednoznačným způsobem zamezí nesprávné interpretaci uvedených ustanovení o nemožnosti vyvlastnění práva věcného břemene pro účely umístění a provozování stavby energetické infrastruktury v případech, kdy je stavba na cizí nemovité věci již prováděna či na ní již existuje a aniž by dotčený provozovatel/vlastník dotčené stavby energetické infrastruktury zřízení věcného břemene sám nezmařil. Jedná se tedy o stavby, které slouží k dodávkám základních energetických médií (elektrina, plyn, teplo) veřejnosti a je tak třeba vnímat jejich strategický charakter.

Přesto, že současné znění uvedených ustanovení vyvlastnění práv pro zřizovanou či existující stavbu, nevylučují, je v zájmu právní jistoty stavebníka takové stavby (provozovatele příslušné energetické infrastruktury) i veřejnosti, která je takovou stavbou dotčena, jednoznačně potvrdit správný výklad a dosavadní praxi.

Možnost vyvlastnění věcného břemene pro zřizovanou či existující stavbu je nezbytně nutné řešení v mnoha případech, kdy dojde k zániku zajištěného soukromoprávního titulu k užití cizího pozemku, který způsobil vlastník nemovité věci bez jakéhokoliv přispění samotného provozovatele či vlastníka takové stavby. Jde např. o situace, kdy dojde k zániku smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene či nemožnosti plnění takového budoucího závazku, odvolání předchozího souhlasu vlastníka nemovité věci, zániku nájemní smlouvy, apod.

Je třeba připomenout, že navrhovaná úprava není v právním řádu ojedinělá, jelikož možnost vyvlastnění práv pro zřizovanou či existující stavbu již výslovně umožňuje např. i zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.¹ Daný návrh již existující možnost vyvlastnění zřízení věcného břemene pro zřizovanou či již zřízenou stavbu dotčené energetické infrastruktury staví najisto, a to ne bezbřehým způsobem, nýbrž pouze v takových situacích, které provozovatel či vlastník předmětné stavby takové zřízení věcného břemene sám nezmařil.

¹ § 17 odst. 2 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích: *Podle zvláštního právního předpisu lze odejmout nebo omezit a) vlastnické právo k pozemku nebo ke stavbě nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě potřebným k uskutečnění výstavby, opravy, úpravy, modernizace nebo rekonstrukce dálnice, silnice, místní komunikace I. třídy, jejich součástí, příslušenství nebo staveb souvisejících, b) vlastnické právo k pozemku, **jestliže byla dálnice, silnice nebo místní komunikace zřízena na cizím pozemku.***